□□□□□□ □□□□□ !□□□□ ... □□□:02

આના લેખક છે ગૌથંગ અમીન
શનીવાથ, 27 □પ□થીલ 2013 09:36

"થજનીશભઈથી મસિ□ટથ.ફ□થ□ઇડ...ક□મ્ન-મ□ન! આ આમ્-આદમી છે. થેટી, કપડા 'ને મ્કાનનાં સ□વપ□ના જોતે આલુ-આદમી નહીં પણ, તેમી ખુદની સમ્સ□યામાં બથેડા ભ્થેતે! ફ□થ□ઇડ મટે ધથ□મ વગેથેની મ્ત□ વાસ□તવકિતનો સ□વીકાથ કથ્વાની અક□ષમ્ત હતે, મ્હાન મનવ જાતમી! જ્યાથે ફટિ□ઝ કથ્ટ-ટ□થેન□ડને-લોક-ધમ્કાથ્ને કે સાંપ□થતસંસ□કૃતને વ□યક□તગિતસાધમાનું સાધમ ગણતં નહીં કે સમજનું! મથ સ□વપ□ના... હું જે તેઅન□યત□થ યલી થહ□યું છે તેમાંથી ઈંટો પકડી પકડી હું યણીશ!
ગલ□લા પથ્ની ભષામાં કહું તે સમ્યને હું વાપથીશ! □હ.... ગાલ□સવથ□ધી "મ્ન □ફ પ□થ□પથ□ટી"માં સ□ત□થી□ની વાતકથ્ત હત પણ અહીં તે સમ્યને સ□ત□થી બ્નાવી દીધી! જંગલનો કાનૂન? લ□ □ફ ઇવોલ□યૂશન?! વ□હ□હોટ ધહ□ક! ફટિ□ઝ અને તેમ્ની પત□ની ઝેલ□ડાના તંગ સંબંધઆપણા આજના આમ્-આદમીના પતિ-પત□ની કે પ□થેમી-પ□થેયસીના સંબંધનું વાસ□તવકિ-મ□ટાફ□થ છે! સાથ□ત□થ 'ને સમિન □ પદ□ય છે. આ ગદ□ય છે! ખેથ, ફટિ□ઝ પાસે અથ□નેસ□ટ હ□મંગિ□વે હત ....તેમ્ના કહેવા મુજબ તેમ્નો "કલાત□મ્ક અંતથત□મ "! ...અને
આપણે?... આપણી પાસે ? “

ઝશિાન મ્ગજ ...હાથછૂટાં ના કથે તે કઈ નહીં પગ છૂટાં કથ. થેસ□ટ થૂમ ઇન ધસ□કાય!...□ત□તથી... આ તે કોઈ □બ્સ□ટ□થેક□ટ કવતિનું શીથ□ષક બ્ની ગયું! ...સેફ□ટબ્લિ□ટ છોડી સ□વયંસંચલતિથીતેઆજુબજુ જોતે તેઆગળ વધ□યો ...વ□હ□ટ આ ગેધથંગિ! ધ ગ□થેટ ગ□ટ□સબય નો □ક□થ સંવાદ યાદ આવી ગયો ..." મ્ને મેટી પાથ□ટી□ ગમે છે. □ □કદમ નીજી હોય છે. નાની પાથ□ટી□માં કશું □કાંતકિત જેવું હોતુંજ નથી! " ...

જ□થ□ડન મ્હાશય અહીં આવો તમ્ને □ક બંધકમ્થામાં □કદમ પ□થઇવસી મળશે ...આ સો બંધબથી અને બે બંધબથણાના થૂમ્ને જેલની કોટડી કહેવી કે ગ□થીનથૂમ કે કોઈ વડિ□િ ગેમ્નો ક□મ□પ□યુટથમાં તેયાથ થયેલો સ□ટ?! અલબ્ત□ત! આ પ□લેન તે છે જ, □ની ના નહીં !

“ આ વજિ□ઞાન પણ અજીબેગથીબ વસ□તુછે! □મંચ મેડકિલ સાયન□સ થસિથ□ચ કથે ત□યાથે ઘણીવાથ તેપાંસઠમી કળાનું પ□થદથ□શન કથતું હોય છે! જો વદિ□યાથ□થી□નો કેસ-સ□ટડી કે સ□મ□પલ-સ□ટડી થાય તે? નદિાન વલ□દ નથિ□ણય આવે કે મણસનું શથીથ ભણવા મટે બ્નેલું જ નથી! □ન□ચ્થલથિસિ□પ□ન□ડ જ નથી કથતું! ઊલટું થવિોલ□ટ કથે છે. મનવી તે અતગમ્ત થખડપટ□ટી 'ને થંગથેલયિા મટે જ છે...અને વશિેષજ□ઞ પેટા-તથણો થજૂ કથે તેપહેલા બ□થેકમાં □ડ આવશે- ફલાણું ખા□ ઢીકણું કથે ...અને ટૂંકમાં અમ્ને પૈસા આપી તે ‘જલસા’ કથે! થઅિલ, નેચ્થલ, સાયન□ટફિકિ જ-લ-સા! શું સાચું-શું ખોટું □નું બ□થન□ડીંગ! જીવનમાં ટીવી છે કે ટીવીમાં જીવન કે બ્ધું સેઇમ ટુ સેઇમ?! તે... શું હસવું □ પ□થ□બ□લેમ છે? વાથ, અભણ, ગામ્ડયિો 'ને ફથ□સ□ટ ટાઇમ્થ પણ જ□યાથે સેક□સ કથે છે ત□યાથે મેઇન-□ક□ટ દથમ્યિાન ગંભીથ હોય છે. દાંતકાઢીને કે કાઢ□યા વગથ હસતે નથી! હા, પહેલા પછી વાતઅલગ છે! ના, પચસથી વધુ સ□નાયુ□નો ઉપયોગ કથતું હાસ□ય □ □થજિનિલ- □ટોમ□ટેડ પ□થક□થયિા નથી. ખુશ થહેવું કે આનંદ કે ‘□ટ પીસ’ તેહાસ□ય નથી. હસવું □ ફોથ સ□ય□થ મનવીય...યાંત□થકિ પ□થક□થયિા છે.
જંગલમાંથી ઉતથી આવવું અને મેડસિનિ-મ□ન હોવું!- મણસ જન□મે મ□થ□ય□થ છે! □ થડે છે □ની જાતે ‘હસવું’... તેનું પ□થેગ□થમંગિ, ટીયગિ કે ટ□થેઇનગિ મત□થ શક□ય નથી પથંતુફથજીયાતછે! મ...મ્ધ! અને ત□યાંથી શથૂ થાય છે મણસનો 'હું કશું નથી'થી 'હું શું છું' તે શોધવાનો દોથ! મ□ને ક□ગ□નશિન આપે છે....હોમે સેપયિંસ સેપયિંસ થેસની સથ□વાઇવલ-મસ□ટથ-કી મ્ટ□વ! હ□યુમ્ન ઉથ□ફે ‘ધ મ્લ-મ□ન’ શૂન□ય પાસે જઈને વદિ□યાથ□થી બ્ને છે. “

ઝશિાનને □ક બંધણ હુંત ડ□થઇવ કથતે હોય કે કોઈ પણ થીતેમુસાફથી કથતે હોય તે તેક□યાં તે થૂબ્થૂ કે ફોન ઉપથ વાતે કથે અથવા વયિાથે કથે... અહીં પ□લેનમાં □ક તથફ પ□સેજ- થસ□તે છે ‘ને બીજી બાજુ- તદ□દન અડીને- સતતબ્ને કાનમાં હેડફોન ભથવી પોતનામાં જ વ□યસ□તથહેતે ગોથી વૃદ□ધમ્હલિા! અત વયિાથે... □ક ક□લાસકિલ સંગીતકાથના થયિાઝની મફક નહીં પણ યતિ□થકાથની સ□ક□થબુક સાથેની થતની જેમ! વશિ□વની કોઈપણ વસાહતકે સમજથી હજાથે મઇલ□સ દૂથ ફક□તમુઠ□ઠીભથ અજાણ□યા...થદથ ઝીથે-ક□મ□યુકેશનલ મણસો સાથે, વવિધિટાઇમ-ઝ□નમાંથી પસાથ થત વયિાથેને ગુથ□ત□વાકથ□ષણબળથી સમ્જોને સાથી □વી છૂટ મળી ગઈ! ઝશિાન □ક મ્થ□દાનગીનો અહેસાસ કથતે હતે! હું મથે જેટલું વયિાથવું હોય તેટલું વયિાથી શકું છું, કોઈ તકાતમ્ને થેકી નથી શકતી! આઈ □મ ધ મ્ેન! વ□હ□ટ? ઇઝ ધસિ બીઇંગ ફ□થમ્ેન થયિલ ? પુથુષપણું શું પુથુષ જાત સાથેસંબંધધથાવે છે ખથું ? કે પછી સંસ□કૃતમાં જેમ આત□મને □ક ઉપમ પુથુષની અપાઈ છે તેમ? મ્સ□ક્યુલનિટિી હું તે કહું છું બંધન તેડવા ...યુટલિાઇઝગિ મ□ક□સમિ ઇઝ મ્સ□ક્યુલનિટિી. □ન□ડ

આના લેખક છે ગૌથંગ અમીન
શનીવાથ, 27 પથલ 2013 09:36

સબથડનિશન મનિસ ફેમનિનિ. બથટીશ .કે.. વકિટોથયિન થીતથસમ્ને ફગાવવી પુથષતવ હતું. સ્થીસ્ની વાતે હોય કે શેકસપયિથ, હવે ના ચલે!

“ ફથઇડ , હમગિવે 'ને ફટિઝગથલડ...કથંતકિાથી હત. ક મ્નની વાતકથે ક મણસના મણસ હોવાની અને ક ...શકતનિી! બંદૂક, મથી નાખવું અને જીતવું અમેથકિન સવપન અથનેસટ સહજતથી પૂરું પાડે છે. ડકિ ચની ભ્લે બીજા વશિવ ચુદધ્મા તલે જનમચા પણ લહિાથવે સવાલડ કે જક ફૂબીના ગડફાધથસ ટલે કે જહન કનેડીનું મૃતચુ નકકી કથ્નાથ પાતથે આ હમગિવેના વખતમાં જ પાઠશાળામાં પાઠ ભણતં હત! વટિનામ્નું ભવી શું અથનેસટની બુલ-ફાઇટ મણનાથ મટાડથ-મેથ લોકો લખચું? નડ વહટ બઉટ અમેથકિન-સેકસ?!
"ટેનડથ ઇઝ ધનાઇટ"માં ફટિઝનું ક પાતથ છે ...ડકિ ડાઇવથસ! શશિનની વભિવના આ પાતથ્માં અનેથી ઊંચઇ પામે છે. ગથીક ગડ “થથ” હાથ્માં વીજળી થખે તેમ! જોનાથ્ને વું લાગે કે આ ડકિ હાથ્માં પનસિ થખે છે.

સુપથ-કસાઇટેડ, હચુજ નડ ફુલલ ફ પાવથ!
ફથઇડ પાથટ-ટુ ટલે કે ઝક લેકાન હોચ કે નતિશે ...ડકિને બ્ધ સથ આંખો પથ રઢાવે છે! નવું જીવન ... નવી દુનચિા શરૂ થય છે. ‘ધસન લસ થઇઝઝિ’માં હમગિવે આધુનકિતની ચીથફાડ કથી સમ્ચને દોથે છે! કલંબ્સ ભથ્તશોધ્ત અમેથકિા પહોંચચો પછી ચલી વણઝાથ. લનડ ફ ઇમગિથ્નટસ! ‘ધસન લસ થઇઝઝિ’માં બથનસ નામ્ના કથકિટથ પથ હમગિવે જુ પેઢી વચરેનો સાંધે કેવી થીતેબતવે છે ...

‘ તુંક તદીપાથ મણસ છું. તેં જમીન સાથેનો નાતે ખોઇ નાખચો છે. તું તે મૂલચવાન થઇ ગયો! બ્નાવટી યુથેપયિન મપદંડો તને બથ્બદ કથી નાખચો છે...દાથુ લાગે છે તને મૃતચુ સુધી દોથી જશે. સેકસ તથ મ્ન પથ સવાથ થઇ ગયું છે. તથે સમ્ચ તું વાતે કથ્વામાં ...કામ ના કથ્વામાં તું પસાથ કથે છે. તુંક તદીપાથ છું ..જો ને કેવો આખો દવિસ કાફેની આસપાસ જ તું ભટકતે થહે છે! ‘
...આહા ...અથનેસટ હમગિવે! આ મતૂભૂમહિીન જકની વચથ જુ- ‘દવિસ દથમ્ચાિન બ્ધી વાતે પથ ઊકળત થહેવું સહેલું છે. પણ, થતથે ...વાતબ્દલાઇ જાચ છે! ‘

મથી પોતની વાતકહું છું ...શબદો ભ્લે તેમ્ના છે- ‘ બીજા દેશમાં સથળાંતથ કથ્વાથી કશો ફથક નથી પડતે ...મે બ્ધું કથીને જોઇ લીધું છે! ક સથળાથી બીજા સથળા પથ જવાથી તે તમથી જાતથી દૂથ નહીં ભગી શકો...’

હમગિવે સથળા નહીં ...જાતપણ નહીં તે શું સમ્ચ બ્દલવાની વાતકથે છે? ....
‘ચુ આથલ લસટ જનથેશનસ!... ‘

ટથનગિ પઇનટ તે તચાથે આવચો કે જચાથે લુબના સાથેઝશિાનનો પથમ આમ્નો સામ્નો થ્યો. થેજ થતથે જે કોઇ કોથે કાગળ મ્ળે, બ્લકે છાપેલા કાગળનો કોથે ભગ મ્ળે તેમાં ટપકાવેલી નોંધે ઝશિાનના કનડમાં દથેક બજુ થખડતે પડેલી હોચ. અને ક દવિસ નકકી કથેલા સમ્ચથી અથ્ધે ક્લાક પહેલા અમથકિન ઇનડયિન સોસાઇટીમાંથી થેફથ્નસ લઇને લુબના આવી પહોંરે છે. પહેલી મુલાકાત મથકેટ-
થસિથર તે બજુમાં થહી જાચ છે પણ લુબના કાગળ પથ્ના લખાણમાં થહેલા ઝશિાનનું થસિથર કથી લે છે. લુબના મતથ લેખક ઝશિાનને બ્હાથ નથી લાવતે પણ તદદન નવા..દવજિ- ઝશિાનને જનમ આપે છે.
અને ઝશિાનની પથમ કૃતિ"આન, અંદાજ 'ને આઝાદ"ને પણ. ઝશિાનના મ્નનું મઇલોમેટથ રલચતિથ્ની થેલની ઝડપે દોડચા જ કથે છે...કાળા આંકડા અને સફેદ પટટી...ધુમડાનાં વાદળો ઉડાઉડ કથ્તં જાચ છે અને વચિથે કશું ને કશું કહેત જાચ છે.
“ શું અથનેસટ અને ફટિઝ વચરે ગે-થલિેશનશપિ હતે? ઝ મટાફથ... ? થચિલમાં જે હોચ તેછોડો. શકચત સતથી હોવું કે પુથષ હોવું તેપથેમ અને વાસનાનો વચિથ્ચોગ બ્ને છે. વશિવયુદધસતથીને ઘથ્કામાંથી બ્હાથ કાઢી પુથષ-કામ્માં લગાડે છે. મ્તઆપી શક્વાની સમનતની અધકિૃત્તાની ખથી જનની આ ગલોબ્લ-વથ જ બ્ને છે. સતથીની પથભિષા બ્દલાચ છે. સતથી અને પુથષ ક તતવ તથીકે ટેક્નકિલથિહે છે. અથ્વા તે અથથસથ્ખો થહે છે પણ... ફકતશબદ બ્દલાચ છે. શબદ! અથનેસટને બજુમાં મૂકીને સસલાની જેમ પહેલા નોબ્લ જીતે લેનાથ વલિચિમ ફકનથ લખે છે: ‘ મ્ને ખબ્થ હતે કે આ શબદ બીજા શબદોની જેમ જ ...ખાલી-જગચા પૂથ્વા પૂથ્તે આકાથ મતથ છે!... ‘ આ વાતતેમણે પથેમ મટે લખેલી!

‘કદાર લોકો સાચ હત પથેમ્ને ચેપડીમાં થખવા મટે, કદાર બીજે કચાંચ ના જીવી શકતં ‘ શબદોના ભથ્થી અથથનું ભથણ આપત

આના લેખક છે ગૌથંગ અમીન
શનીવાર, 27 □પ□રીલ 2013 09:36

ફ□ કનર અને હ□ મેંગિ□ વે જોડે આ શબ□ દની શક□ તિ અને તેની રજૂઆત અંગે જાહેર મગજમારી રહેતી. અર□ નેસ□ ટનો વાચક ક□ યારેય ડિક□ ષનરી ખોલવાની જરૂરિયાત મહેસૂસ જ ના કરે અને ફ□ કનર તેને જ નબળાઈ ગણાત... ખેર! આખરે આ શબ□ દકારણ પાછળ બંનેનો મણસ કે જીવનને સમજવાનો... સમજાવવાનો કર□ મયજ□ ઞ જ હતો. વારુ, શબ□ દકોષ કે ભષાકોષ □ વું હોય પણ અર□ થકોષ કે મર□ મકોષ □ વું થોડું હોય!

ફ□ કનર 'અબ□ સલોમ અબ□ સ□ લોમ'માં કહે છે કેટલીક વસ□ તુ હોય છે જેના મટે ત□ રણ શબ□ દો પણ બહુ બધ હોય છે અને ક□ યારેક ત□ રણ હજાર શબ□ દો પણ ઘણા □ છા હોય છે! મગજકારણ ... !

' જાણવાની ક□ રિયા યાદ રાખે તે પહેલા યાદદાસ□ તમની લે છે. સાંભરે તેનાથી પણ લાંબ સમય સુધી મને છે. ... જાણવાની ક□ રિયા વરિથી શકે તેના કરત લાંબ સમય સુધી...! '

લ□ ફ□ ટ અને રાઇટ બ□ રેઈનનો તફાવત અહીં છે ...ક□ ન□ શ□ યસ ...સબ-ક□ ન□ શ□ યસ માઇન□ ડનો ભેદ અહીં છે! અને આ જ ફ□ કનર □ લાન કરે છે ' સ□ મૃતિ જેવું કશું છે જ નહીં! મગજ □ જ સાંભરે છે જે સ□ નાયુ□ ફાંફાફોસી કરીને શોધી કાઢે છે. અને તેનો પરિણામે સરવાળો સામન□ ય રીતે અચોક□ કસ અને ખોટો હોય છે અને ફક□ ત સ□ વપ□ નના નામ પૂરતો જ કામનો હોય છે! '....
ફ□ કનર માથ પરથી ટોપી ઉતારે છે 'ને સાકારનું ઘનફળ ટોપીમાંથી કાઢીને હાથમાં રાખડે છે અને કોઈ પ□ રેક□ ષકના ખિસ□ સામાં મૂકી પાછો ગુમ કરી દે છે! સ□ વપ□ ન, □ ળખ અને શબ□ દ!...."

" □ ક□ સ ક□ યૂઝ મે સર ...વુડ યુ લાઇક ટુ હ□ વ સમથિંગ...? "

ઝશિાન જાગ□ યો ! ફૂડ □ ન□ ડ ડ□ રિંક□ સ ટ□ ર□ લીની પાછળ □ ર-હ□ સ□ ટેસ સ□ માઇલ કરતી હતી.
" નો થેન□ ક□ સ ...આઈ ગોટ ય□ ર સ□ માઇલ ..." ઝશિાનથી બોલાઈ જ ગયું!
□ ર-હોસ□ ટેસ ખડખડાટ હસી પડી. સ□ માઇલ! સ□ માઇલ ઇઝ કન□ ટેજયિસ!

" સમયનો સાપેક□ ષ ક□ યાં ગયો? સાર□ ત□ ર□ ફ□ કનરની "ધ સાઉન□ ડ □ ન□ ડ ધ ફ□ યૂરી" ઉપર જે ક□ રિટિક લખેલ તેમાં કીધું હતું તે યાદ આવી ગયું ..." આ વર□ તમન સમયની પેલી બજુ કશું જ નથી, કેમ કે ભવિષ□ ય અસ□ તિત□ વ નથી ધરાવતું. વર□ તમન અજાણ□ યા સ□ ત□ રોત□ રોમાંથી આપણને ઉભ કરે છે અને બીજું કોઈ વર□ તમન ધકેલે છે..." સાલ□ વાડોર ડાલિનું ઘડિયાળ રગડે છે...વહે છે પણ આ કરમાં ક□ વેન□ ટીન ઘડિયાળ તોડે છે! સમયમાં કે સમય સાથે કે પછી સમયને લઈને ચલવાની વાત છે પરંતુ ઘડિયાળ વગર!...
ક□ લ□ લેસન□ સ...! સાર□ ત□ ર સરવૈયું કાઢે છે....
' ફ□ કનર અને ઘણા બધ લેખકો કેમ આ વશિષિ□ ટ અસંગતતા ...□ બ□ સર□ ડિટિ પસંદ કરે છે જે □ કદમ નાવીન□ યહીન અને અસત□ ય છે? '
આ □ બ□ સર□ ડ શબ□ દ પણ □ બ□ સોલ□ યુટ અને □ બ□ સ□ ટ□ રેક□ ટની જેમ ઘણો વિચિત્ર□ પદ રહેલો છે. સાર□ ત□ રની સાથે સમિન યાદ આવે કે ના આવે ...અલગરથી પણ, મગજ કામ્નો ડેટા જરૂર ટેપ કરી લે! કામુ કહેત કે " □ બ□ સર□ ડ અનિવાર□ ય વભિવના છે અને સૌ પ□ રથમ સત□ ય છે ! ' કામુ □ બ□ સર□ ડ સમજાવે છે— 'મણસ સૂઝ-સમજહીનતાની સામે ઊભો રહે છે. તેની અંદરની સુખ અને સમજની ચાહની તેને અનુભૂતિ થાય છે. □ બ□ સર□ ડ આ માનવીય જરૂરિયાત અને સૂઝ-સમજ વગરની જગતની રૂપકીદી વચ□ ચેની લડાઈનું પરિણામ છે. ' કામુ મને છે કે ' સમય જતા મણસને તેનો દુશ□ મન કોણ છે તે ખબર પડી જાય છે ...'કાલ'! અને આ કાલને તે ચાહતો રહ□ યો પણ તેની અંદરનું સર□ વસ□ વ આ કાલને નકારતું રહ□ યું! શરીરની માંસ-પેશી□ નો આ બળવો □ □ બ□ સર□ ડ છે! '

સાર□ ત□ ર આ જ વાત ફ□ કનરમાં જુ□ છે અને હકારે છે ' હું મનું છું કે આપણે વવિેક-સમર□ થન મટે આપણી વર□ તમન જિંદગીની સામાજકિ પરિસ□ થિતિમાં નજર નાખવી જોઈ□ . ફ□ કનરની તત□ વમીમાંસા તેની નરિાશા પછી આવે છે. તેના મટે ...આપણા મટે જેમ છે તેમ જ ભવિષ□ યનાં દ□ વાર બંધ છે.
જે કાંઈ આપણે જોઈ□ છે અને અનુભવી□ છે તે આપણને અંદરથી ફરજ પાડે છે..કહેવા ' આ નહીં ટકે.' ...છતાં બદલાવનાં બીજ પણ નથી રોપાતાં! ...સવિાય કે ઉત□ પાતના સ□ વરૂપમાં. આપણે અશક□ ય ક□ રાંતિ□ ના સમયમાં જીવી□ છી□ . ફ□ કનર તેની વલિક□ ષણ કલાથી આપણું ગૂંગળામણ અને ...ઘડપણને કારણે મૃત□ યુ પામતો સંસાર વર□ ણવે છે. ' સાર□ ત□ ર ઉમેરે છે 'મને આ કળા ગમે છે પરંતુ હું તેની તત□ વમીમાંસામાં નથી મનતો. ભવિષ□ ય બંધ હોય તો પણ □ ભવિષ□ ય છે.' ...

સાર□ ત□ રના હૈયે માર□ ટનિ હડિેગરની 'બીઇંગ □ ન□ ડ ધ ટાઈમ' આવે છે. " માનવીની વાસ□ તવિકતાની પાછળ કશું પણ ના હોય ...કે પછી

આના લેખક છે ગૌથંગ અમીન
શનીવાર, 27 □પ□થેલ 2013 09:36

તેનું ખાતું જ બંધ થઈ ગયું હોય ....તે પણ મનવીનું હોવું
□ પોતની જાતવશિનું પોતનું અનુમન નક□કી કરે છે...દાખલા તરીકે તમે આશા□ નો
વનિાશ પણ મણસની પાસેથી તેની શક□ચત□નું વાસ□ત્વ નથી છીનવી લેતું ‘

ટૂંકમં કાલ છે...□ વાતપર પોતનો પ□રશ□નાર□ રનિ□હ મૂકો કે પૂર□ણવરિમ કે અલ□પવરિમ ...આજે! જેવી રીતે સાર□ત□ર અને કુમ..ફ□ક્નર પર મળે છે તે આ ચનિ□હોવાળી કાલ... આજમં! શું છે આ ચનિ□હો? મર□ગ ચાદ કરવા મટેની અધણી? ગુફા□મં આદમિનવે લખેલું સાહતિ□ય , ઇતહિાસ કે વજિ□ઞાન? આજના સાંપ□રતના □કમ ભ્નત જત મ□સેજનો કોડ? મણસને બૃહદ ્મુઠ□ઠીમં લેવું છે.
□ળખીને! ઇમેટકિ□ નથી ડઘાઈ જત વડીલો આપણી ભષા પર□રયુગની ચતિ□રલપિી બની જશે તેવું ભખે છે! કણસાટ! આ બજુ મણસને દરેક વસ□તુની સાકાર પરંતુ ન□ચૂનત આઇડેન□ટટિ જોઈ□ છે. અર□થઅને અક□ષર વચ□ચે શ□વાચ□છોશ□વાસનો અવાજ કરતં શબ□દો! અર□નેસ□ટ હ□મેંગિ□વેના ‘શ□પ’!

ફ□ક્નરને જ□ચારે પૂછાયું કે લેખક તરીકે તમર વષિે તે શું કહેશો ?
‘ જો હું ના હોતતે મને કોઈ બીજા □ લખ□યો હોત.. હ□મેંગિ□વે... દોસ□તેવ□સ□કી... અમથમંથી બધ! .... કલાકાર મહત□વનો નથી. □ણે જે સર□જન કર□યું છે તે મહત□વનું છે.... જ્યારે નવું કશું કહેવાપણું નથી. શેક□સપયિર, બલ□ઝાક, હ□મર બધાં□ □કની □ક જ વાતે ઉપર જ લખ□યું છે. જો □ લોકો હજાર કે બે હજાર વર□ષ વધુ જીવ□યા હોતતે પ□રકાશકોને આજ દનિ સુધી બીજા કોઈની જરૂરતજ ના પડી હોત ‘

નામ પણ □ક શબ□દ જ છે! શેક્સપયિરે પૂછ□યું હતું કે નામ મં શું છે? તેનો આ જવાબ છે! સે ચી... ઇઇઇ...ઝ! અલબત□ત, વૂડ□િલન ‘મડિ□નાઇટ ઇન પ□રસિ’મં ફ□ક્નરને જથક મસિક□વ□ટ કરે છે ત□યારે તેના પર કાનૂની ખટલો મંડાય છે! આવતી કાલ જેવું કશું નથી તેવું મનનાથ કહે છે-
‘ ભૂતકાળ ક□યારેય મરતો નથી. અરે □ ભૂતકાળ છે જ નહીં! ‘ .....લાગે છે કે આખરે વ□યાકરણ જ રહી જાય છે , પેઢી□ આવતી જતી રહે છે....
{jcomments on}